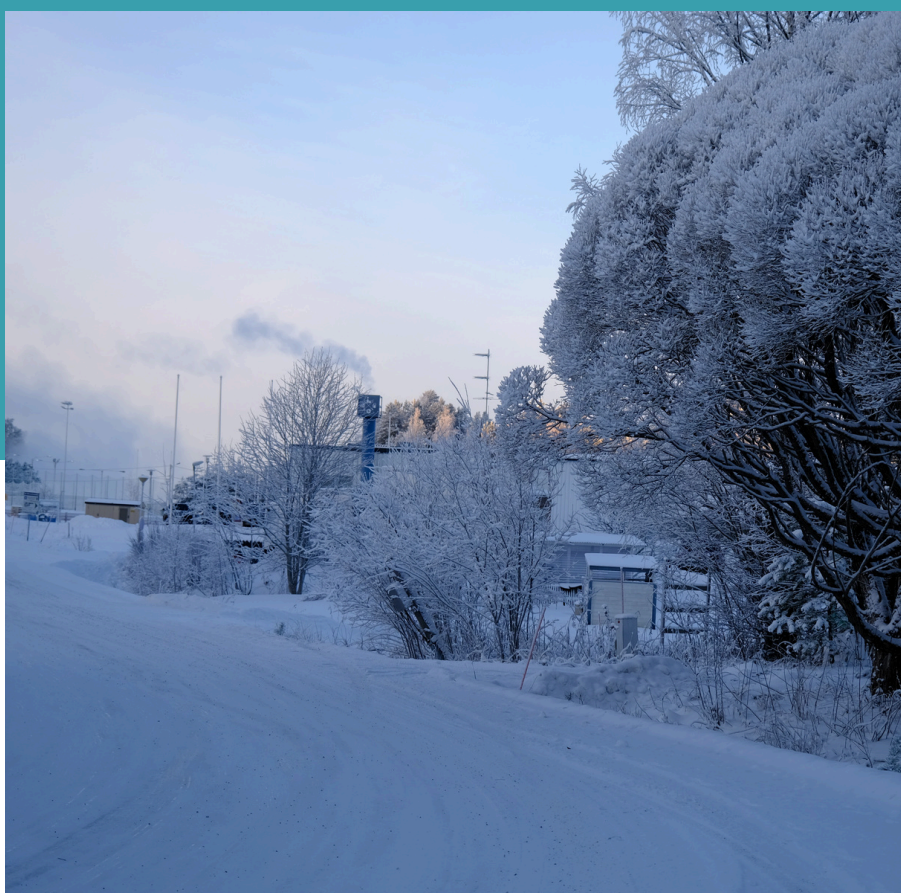

PAJOJEN VUOSIKERTOMUS 2025

TYÖPAJATOIMINTA

Toiminta-ajatus

Työpajojen toiminnan tarkoituksena on työllistymismahdollisuuksien parantaminen, osallistava oppiminen, itsetunnon ja elämänhallinnan tukeminen sekä mahdollisuus yhteisölliseen toimintaan. Toimenpidemuotoina voivat olla sosiaalihuoltolain mukainen työtoiminta, kuntouttava työtoiminta, työkokeilu ja palkkatukityö. Vuonna 2025 otettiin käyttöön uutena toimenpiteenä pajasopimus, joka mahdollistaa pajajaksoille tulemisen ilman lähettävää tahoja tai esimerkiksi tilanteessa, jossa työkokeilumahdollisuutta ei ole tai kuntouttavaan työtoimintaan ei pääse tai se ei ole valmentautujalle tarkoituksenmukainen palvelu.

Toiminnan tavoitteena on selvittää kunkin valmentautujan työkyky ja tukipalveluiden tarve sekä rakentaa jokaiselle jatkopolku työpajalta eteenpäin. Työpajojen asiakaskunta on yhä haasteellisempaa, eikä jokaisen kohdalla sijoittumista työhön tai koulutukseen voida pitää realistisena tavoitteena. Työpajajakso voi silti olla tuloksekas elämänhallinnan parantuessa.

Työpajojen vahvuuksia ovat työtehtävien monipuolisuus ja tavanomaista työpaikkaa pehmeämmät työelämän pelisäännöt. Lisäksi yhteisöllinen toimintaperiaate edistää vuorovaikutustaitoja ja erilaisuuden hyväksymistä. Työpajat toimivat myös kuntouttavan työtoiminnan käytännön toteuttajana ja kehittäjänä.

Visio-säätiön työpajat tekevät yhteistyötä kouluttautumisen ja työllistymisen edistämiseksi seutukunnan eri ammatillisten oppilaitosten, työnantajien ja työllisyysalueen kanssa; oppisopimuskoulutuksen, koulutuskokeilun ja työkokeilun kautta.

Määritteet työpajatoiminnalle

YKSILÖVALMENNUS

Yksilövalmennus on kokonaisvaltaista arjenhallinnan ja toimintakyvyn vahvistamista sekä tukea jatkopolun löytämiseen.

TYÖVALMENNUS

Työvalmennuksella kasvatetaan ammatillista osaamista ja vahvistetaan yleisiä työelämä- ja työyhteisötaitoja. Ryhmävalmennuksella vahvistetaan sosiaalisia taitoja ja kykyä toimia ryhmässä.

STARTTIVALMENNUS

Starttivalmennus on arjenhallinnan vahvistamiseen keskittyvää matalimman kynnyksen toimintaa.

TYÖVALMENNUS VISIOPAJA / PYLKÖNPAJA

VISIOPAJA

Rentontie 9 43100 Saarijärvi

PYLKÖNPAJA

Karstulantie 276 43440 Pylkönmäki

VALMENNETTAVIEN MÄÄRÄ 2025

Toimenpiteet							
Työkokeilu	Kuntouttava	Palkkatukityö	Opiskelija	Sosiaalinen kuntotus	Muu (mm. tuva)	Pajasopimus	Yhteensä
11	19	5	0	0	5	16	56

Jatkosijoittuminen								
Edelleen työpajalla	Työelämä	Koulutus	Ohjattu toimenpide	Työtön	Muu	Ei tietoa	Muualle	Yhteensä
17	2	2	3	12	3	3	13	55

Vuonna 2025 Visiopajalla ja Pylkönpajalla valmentautujia oli 55, joista nuoria oli 32.

Toiminta 2025

Säätiön työpajatoiminta toteutettiin kahdessa yksikössä: Saarijärvellä toimivassa Visiopajassa ja Pylkönmäellä sijaitsevassa Pylkönpajassa. Visiopajassa toimivat alihankintaosasto, puu- ja metalliosasto, keittiöosasto sekä ulkotyöryhmä.

Pylkönpajassa alihankintatoiminta jatkui aiemman toimintamallin mukaisesti. Kuntouttavan työtoiminnan ulkotyöryhmää ei kuitenkaan käynnistetty, koska toimintaan ei ohjautunut valmentautujia. Tästä huolimatta ulkotöitä toteutettiin rajallisesti yksikössä olevien valmentautujien kanssa. Työtehtäviin sisältyivät muun muassa ruohonleikkaus, haravointi sekä polttopuiden siirtäminen.

Valmennussuunnitelmassa huomioitiin valmentautujan henkilökohtainen elämäntilanne ja tavoitteet pajajaksolle määriteltiin sen mukaan. Kuntouttavassa työtoiminnassa olevan valmentautujan tavoitteita tarkasteltiin väliarvioinnissa, jossa mukana olivat valmentautujan ja pajaohjaajan lisäksi tarpeen mukaan myös moniammatillinen työryhmä. Jokainen valmentautuja täyttää pajajakson loputtua palautelomakkeen, jossa arvioidaan sekä omaa että pajan toimintaa.

Ryhmävalmennusta toteutettiin mm. teemapäivillä, joiden aiheina olivat mm. tekoöly -työpaja, tulevaisuusvalta -työpaja (tulevaisuusvalta tarkoittaa sitä, kenen ääni yhteisestä tulevaisuudestamme keskusteltaessa pääsee kuuluviin), taide, kädentaidot, luontoretket, puutarhanhoito ja liikunta. Teemapäivät toteutettiin Kuntokeskus Aarresaassa, Pyhähäkissä, Papinkalliolla, Raatikan uimarannalla Ähtärissä, Liikelataamolla, Saarijärven Museolla, Valolassa sekä pajojen omissa tiloissa. Luontotoimintaa toteutettiin retkillä.

Yksilövalmennus on tärkeä osa pajatoimintaa. Käytännössä yksilövalmennus oli valmentautujan kuuntelua, keskustelua, erilaisten kaavakkeiden täyttämistä, erilaisten asioiden selvittelyä ja ohjaamista tarvittaessa erilaisten tukipalvelujen pariin. Työpajapedagogiikan mukaisesti ohjasimme kaikkia kohti koulutusta ja / tai työelämää.

Verkostoyhteistyötä tehtiin hyvinvointialueen, etsivän nuorisotyön, talous- ja velkaneuvonnan, KYT:n, Rikosseuraamuslaitoksen, Kelan, työllisyysalueiden, Saarijärven kaupungin työllisyysyksikön, Poken, Gradian, Ammattiopisto Spesian ja Jamkin kanssa.

Saarijärven kaupunki osti Visio-säätiöltä kotoutumisen tukea kahdelle henkilölle vuonna 2025. Kaupungin ostama kotoutumisen tuki sisälsi valmentautujan alkukartoituksen, ohjauskeskusteluja, työelämän pelisääntöjen läpikäyntiä, suomalaiseen kulttuuriin ja kieleen tutustumista sekä avustamista viranomaisasioinnissa. Kotoutujat olivat työkokeilusopimuksella ja palvelun päätyttyä kaupungille tehtiin selvitys toteutuneista päivistä ja palvelun sisällöstä.

Kotoutumistyö koettiin tärkeäksi pajan näkökulmasta. Se mahdollisti valmentautujalle matalan kynnyksen integroitumisen suomalaiseen työyhteisöön ja sitä kautta yhteiskuntaan.

Pajojen ohjaajat osallistuivat työllisyystoimijoiden säännöllisiin tapaamisiin, työkvartteihin teams-yhteyden kautta sekä muihin verkostoetätapaamisiin.

Työpaikkakokoukset pidettiin säännöllisesti henkilökunnan kesken. Ohjaajien kesken toimi hyvä yhteistyö riippumatta sijoituspaikasta tai työnkuvasta. Työnohjausta järjestettiin niin yksilö - kuin ryhmäohjauksena. Työpajatoiminnan laatumerkin hakemuksen täydennetty versio on valmistunut vuoden 2025 lopussa ja vertaisauditointi tehdään vuoden 2026 aikana.

Työpajoilla on edelleen käytössä Paikko-todistukset (oppimisympäristöjen tunnistaminen tutkinnon perusteiden pohjalta), mahdollisuus antaa valmentautujille opetussuunnitelmien mukaisen osaamistodistuksen. Paikkotodistuksen voi saada pajoilla seuraavista aloista: Luonto- ja ympäristöalan perustutkinto (2022), Puhtaus- ja kiinteistöpalveluiden perustutkinto (2022), Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (Valma 2022), Taideteollisuusalan perustutkinto (2023), Media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkinto (2024) ja Yhteiset tutkinnon osat (2022).

Ohjaajat osallistuivat Sateenkaari työelämässä, Nepsy aikuisen tunnistaminen ja ohjaaminen, kehitysvamma ja neuropsykiatriset haasteet koulutuksiin sekä yksilö- ja ryhmätyönohjaukseen ja koko organisaation yhteiseen kehittämispäivään, jossa aloitettiin koko säätiön strategiatyö. Pajahankkeen ohjausryhmä kokoontui kolme kertaa vuoden 2025 aikana.

Visio- ja Pylkönpajalla on yhteinen Instagram tili, johon on lisätty säännöllisesti kuvia pajoilla tapahtuvasta toiminnasta.

Visiopajalla toteutettiin lounasruokailua kolmena päivänä viikossa kesäkuulle asti omavalvontasuunnitelman mukaisesti. Lounaan suunnittelusta ja valmistuksesta vastasivat valmentautajat ohjaajien avustamana. Tämä toiminta on koettu tärkeäksi pajalla yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin lisäämiseksi. Ruokailu tuki valmentautujien terveellisiä elämäntapoja, koska terveellisen kotiruuan sai syödä edulliseen hintaan.

Osallistuimme Sininauhaliiton Nivel -mallin esittelyyn, joka on Sininauhaliiton kehittämä korvaava malli kuntouttavan työtoiminnan päättyessä. Sininauhaliitto tarjosi mahdollisuutta yksilöityyn vaikuttavuusmittariin, joka tehtiin yhteistyössä heidän kanssaan. Sininauhaliitto tarjoaa apua myös Lupa- ja valvontaviraston palvelutuottajaksi ilmoittautumisessa / hakeutumisessa.

Palkkatuella työllistyi työpajoille 5 henkilöä vuonna 2025 ja työtä tehtiin alihankinnassa, pelitoiminnassa, keittiössä sekä puupuolella tuotannossa.

Pelaamalla kohti tulevaisuutta -toiminta jatkui vuonna 2025. Ryhmiä toteutettiin kaksi, yksi keväällä ja yksi syksyllä. Ryhmät kokoontuivat kerran viikossa noin 10 viikon ajan. Pelaaminen toimi nuorten välisen vuorovaikutuksen ja mielekkään harrastamisen välineenä. Toiminnassa hyödynnettiin hyvinvointia tukevia elementtejä, kuten unta, ravitsemusta ja mielenhallintaa käsitteleviä teemoja, joita kehitettiin edelleen kohderyhmän tarpeiden pohjalta. Nuorilla oli mahdollisuus osallistua myös kuntosaliharjoitteluun, ulkoiluun, välipalojen valmistamiseen sekä ohjattuun rentoutukseen videopelivalmennuksen ohella. Palaute toiminnasta oli pääosin positiivista, mutta sisällön kehittämiseksi tunnistettiin tarvetta. Toiminnan laajentamiseksi haettiin ESR+ rahoitusta ja Pelaamalla tulevaisuuteen hanke käynnistyy 1.3.2026.

Hyvinvointialueen tarkastuskäynti toteutui kesäkuussa. Tarkastuksessa saimme erittäin hyvää palautetta toiminnastamme.

Pajakentässä tapahtuneiden muutosten myötä yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa tiivistettiin. Asiaa käsiteltiin yhteisessä palaverissa etsivän nuorisotyöntekijöiden ja Saarijärven kaupungin vapaa-aikapäällikön kanssa.

TUOTANTO VISIOPAJA /PYLKÖNPAJA

Alihankintatyö on merkittävä toimintamuoto ja tulonlähde niin Visiopajalla kuin Pylkönpajalla. Alihankintaosasto toimii hyvänä kohteena työ ja toimintakunnon arvioimiseen kuntouttavassa työtoiminnassa ja työkokeilussa oleville valmentautujille. Työpajalla valmentautuja voi tuetusti kehittää taitojaan tai kuntoutua työelämään. Kaikilla ei ole valmiuksia siirtyä suoraan avoimille työmarkkinoille palkkatyöhön.

Eri yritykset ympäri maakuntaa ovat todenneet Visiopajan ja Pylkönpajan luotettavaksi yhteistyökumppaniksi alihankintatöiden toteuttajana. Tämä mahdollistaa myös valmennettavien tutustumisen oikeassa työympäristössä työelämän haasteisiin.

Yritys- ja yhteistyökumppaneita olivat:

- Kariteam Oy
- Candywell Oy
- Kierrätyskeskus
- Kajaanin romu
- Tramel Oy
- Sammakkokangas Oy
- Saas Instruments Oy
- K-market Paavo
- Urakoitsija Helpman Oy
- Kiinteistöhoito Erkko Ky
- AK-Isännöinti Oy
- Logstor Finland Oy
- Powermaint Oy
- Saarijärven Seurakunta
- Karstulan kunta
- Metsänhoitoyhdistys Keski-Suomi
- Saarijärven kaupunki (kiinteistöpalvelut)
- Saarijärven Päätuote Oy

Tilaresurssit

Tilat ovat pääsääntöisesti kunnossa.

Talous

- Erillinen talouskertomus

Tärkeä osa pajojen tuotantoa ovat myydyt palvelut, johon kuuluvat erilaiset kiinteistöhoitoon ja kunnossapitoon liittyvät työtehtävät.

Mittarit, tavoitteiden seurantaan ja muutokset

- Asiakasrekisteri (PARTY)
- Palauteraportit TE-palveluihin
- Väli- ja loppuarviointi sosiaaliohjaajalle / valmentautujalle
- Valmentautujien täyttämä palautelomake pajojen toiminnan kehittämistä varten
- Hyvinvointialueen palaverit
- Kelalle poissaolot (TT3 lomakkeet) kahdesti kuukaudessa
- Työpajan budjetin seuranta kuukausittain
- Työpaikkapalaverit ja nopea reagointi muutostarpeisiin
- Yhteistyöpalaverit muiden toimijoiden kanssa
- Hankkeiden ohjausryhmät
- Johtoryhmä

Henkilöresurssit

- Kolme vakituista ohjaajaa ja kaksi osa-aikaista ohjaajaa sekä kiinteistöhoitaja (tarvittaessa apuna ohjaustyössä)
- Palkkatuella 5 henkilöä, jotka tekivät tarvittaessa apuohjaajan töitä

Koneet ja laitteet

- Koneet ja laitteet ovat pääosin huollettu ja kunnossa

HANKKEET

4.1 VISION PAJAT - HANKE (OKM)

Nuorten työpajatoiminnan rahoitus pysyi vuonna 2025 samalla tasolla kuin vuonna 2024 65 000 €. Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä avustus mahdollisti nuorten työpajatoiminnan kehittämisen ja ohjauksen toteuttamisen työpajoilla. Säätiön sijoittama omarahoitusosuus hankkeeseen oli 27 715,48€

Vuoden 2025 aikana hankkeessa toteutettiin nuorille suunnattua valmennusta, ryhmätoimintaa sekä erilaisia hyvinvointia ja osallisuutta tukevia sisältöjä. Hankerahoituksella kehitettiin työpajatoiminnan ohjausta ja toimintamalleja vastaamaan nuorten moninaisia tarpeita sekä muuttuvan toimintaympäristön haasteita.

Hankkeen ohjausryhmään kuuluu toimijoita Saarijärven kaupungilta, Pokelta ja Keski-Suomen Hyvinvointialueelta.

4.2 LUONTOHERKKYYDESTÄ VOIMAA -HANKE (AVI)

Visio-säätiö toteutti ajalla 1.3.2025 - 28.2.2026 Luontoherkkyydestä voimaa! - hankkeen. Hankkeen rahoitti Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto.

Hankkeen tavoitteena on tarjota Saarijärven ja lähikuntien (30 km säteellä) 13-29 vuotiaille nuorille luontoherkkyystoimintaa, jonka avulla ehkäistään luonnonpuutostilasta aiheutuvia haittoja. Toiminnalla parannetaan kohderyhmän osallisuutta sekä hyvinvointia luontotoiminnan keinoin. Tavoitteena on tukea nuorten kasvua ja hyvinvointia sekä parantaa heidän osallisuuttaan. Lähtökohtina toimivat kestävä kehitys, terveet elintavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen.

Hankkeelle haettu alkuperäinen rahoitus pieni eni vajaalla puolella (alkuperäinen haettu summa 48 150,00 /saatu avustus 25,000€). Hankerahoituksen pienentyessä hankkeen alkuperäisiä toimenpiteitä piti supistaa. Työryhmä valitsi keskeisiksi toimenpiteiksi kyselyn nuorille (suhtautumisesta luontoon / luontotoimintaan) ja ammattilaisille (luontotoiminnan nykytilasta sekä tulevaisuuden toiveista), luontotapahtuman järjestämisen nuorille sekä luontoaiheisen koulutuksen ammattilaisille.

